

Dokument nr. 8:12.

(1998-99)

Forslag fra stortingsrepresentantene Carl I. Hagen og Jan Simonsen om lov om endring i lov av 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven). (Adgang til å idømme økte straffer for forbrytere som blir dømt for flere lovbrudd samtidig.)

Til Odelstinget.

Det foreslås å endre straffelovens § 62 slik at forbrytere som blir dømt for flere lovbrudd samtidig blir straffet for hver enkelt forbrytelse og ikke lenger får «kvantumsrabatt» i straffeutmålingen.

Begrunnelse

Straffelovens § 62 første ledd har i dag denne utformingen: «Har nogen i samme eller i forskjellige Handlinger forøvet flere Forbrydelser eller Forseelser, som skulde have medført Fængsel eller Hefte anvendes en fælles Frihedsstraf der maa være strengere end den høieste for nogen enkelt af Forbrydelserne eller Forseelserne fastsatte Lavmaalsstraf og ikke i noget Tilfælde maa overstige den høieste Straf, som for nogen af dem er lovbestedt, med mere end det halve. Den fælles Frihedsstraf fastsættes som Regel til Fængsel, hvor nogen enkelt av de strafbare Handlinger vilde have medført saadan Straf.»

Det er i dag vanlig at vanekriminelle samler opp en rekke ulike forbrytelser og blir idømt en samlesstraff for disse. All kriminalstatistikk viser at et relativt begrenset antall personer står bak en forholdsvis stor andel av de samlede vinningsforbrytelsene i Norge. Det vil være en stor fordel for samfunnet om disse vanekriminelle blir dømt til strenge fengselsstraffer og dermed taes ut av sirkulasjon for lengre perioder. I dag er imidlertid loven slik at en forbryter som blir dømt samtidig for en lang rekke forbrytelser ikke kan få lengre fengselsstraff enn den han kan få for 1 ½ forbrytelse, forutsatt at lovens maksimumsstraff benyttes. I praksis har straffelovens § 62 ført til at straffen for eksempelvis 20 grove tyveri er minimalt strengere enn straffen for 10 tyveri. Nylig ble flere medlemmer av en kriminell ungdomsbande i Oslo dømt for 60 ran mot barn og ungdommer til straffer på fra 1 ½ år til 2 års fengsel, hvorav halve straffen ble gjort betinget. Når det er mulig for samfunnet å straffe så urimelig mildt for så alvorlig kriminalitet, skyldes det den kvantumsrabattordningen i

straffeutmålingen som i praksis ligger innebygget i straffelovens § 62.

Ordningen i straffelovens § 62 motvirker både straffens generalpreventive og allmennpreventive virkninger fordi forbryterne kjenner konsekvensene og vet at flere lovbrudd ikke får ekstra konsekvenser. I praksis fungerer derfor denne lovbestemmelsen som en ren oppfordring til vanekriminelle om å begå flere lovbrudd.

«Kvantumsrabattordningen» er grovt urimelig og sannsynligvis sterkt i strid med folks rettsoppfatning. Det vil være langt mer rettferdig med en ordning som medfører at forbrytere som på samme tid dømmes for flere forbrytelser idømmes en straff for hver enkelt av lovbruddene slik at disse straffene blir summert sammen når den samlede straffeutmålingen fastsettes.

Forslag

Forslagsstillerne vil på denne bakgrunn fremme følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endring i lov av 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven).

I.

I lov av 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) gjøres følgende endring:

§ 62 første ledd skal lyde:

Har nogen i samme eller i forskjellige Handlinger forøvet flere Forbrydelser eller Forseelser, *idømmes særskilt straf for hver Forbrydelse eller Forseelse som sones konsekutivt.* Den fælles Frihedsstraf fasts-

ættes til Fængsel, hvor nogen enkelt af de strafbare Handlinger vilde have medført saadan Straf. Dersom summen av de forskjellige straffe medfører lenger dom end Fængsel i 21 år begrenses Frihedsstraffen til Fængsel i 21 år.

II.
Denne lov trer i kraft straks.

20. november 1998.